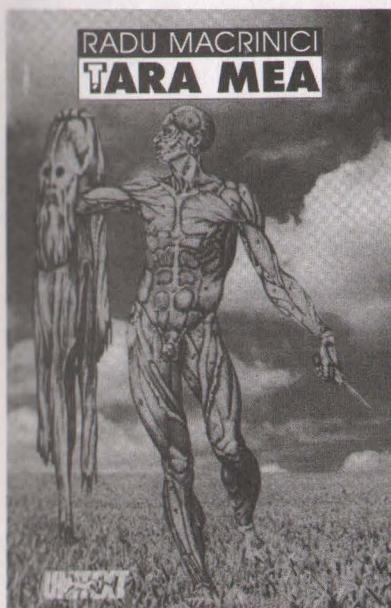

realistă, "de idei", pentru ca umătorele două acte să ne introducă în plin suprarrealism: absurdul societății socialiste condensat în universul unei sifonării. Farmecul piesei stă tocmai în înșelarea așteptării spectatorului, pus în prima parte pe pista falsă a dezbaterii raționale, "ideologice" și cufundat apoi în lumea illogică și familiar-aberantă a părții a doua. Autorul este atent la vizualitatea scenică și face din ambianța sifonării un decor fascinant în maniera lui Salvador Dali. Departe de a fi un exercițiu pentru mâna stângă, dramaturgia romanțierului Nicolae Breban este ca războiul pentru Bismarck: continuarea politicii (estetice, în cazul acesta) prin alte mijloace.

Premiantul

Este greu să judeci la lectură piesa lui Radu Macrinici **(T)Tara mea**, câștigătoare a premiului Uniter pe anul 1997 și publicată cu ocazia Galei de editura Unitext. Autorul, om de teatru, gândește în trei dimensiuni și compune în multimedia. Ca urmare, este necesară o permanentă și multisenzorială proiecție imaginară în spațiu pe tot parcursul unei lecturi secvențiale care se desfășoară inevitabil într-o unică dimensiune – cea temporală – și care te poartă din perioada premergătoare lui

decembrie '89 până la alegerile din mai '90, desfășurate în Duminica Orbului. Acțiunea se desfășoară pe fundalul unui panou pe care personajele își materializează zvâcnirile creatoare repede avortate. Textul, dens, mereu interesant, face uz de resursele expresivității involuntare. Scena a X-a mi se pare reușita majoră a piesei, revoluția din decembrie fiind tratată cu mijloace dramatice de bună calitate, sugerând un fel de **Jeu du massacre**. Dacă microstructura este consistentă, construcția dramatică este insuficient tensionată, totul este expozitiv și cam dezlânat. Pe de altă parte, propensiunea pentru jocurile de cuvinte, vizibilă nu numai în titlu, ci și pe tot parcursul piesei, riscă să devalorizeze o scriitură altfel plină de nerv. Nu este prima dată când se remarcă, îndeosebi în lucrările celor tineri și talentați, convingerea că a fi calamburgiu este totuna cu a avea spirit.

Valoarea adăugată

Dinu Grigorescu, autor prolific, strânge nu mai puțin de o duzină de piese în două volume intitulate "Iadul vesel", respectiv "Estul sălbatic". Comedii ușoare și sprintare, menite pentru ceea ce se crede îndeobște că reprezintă gustul publicului larg, piesele sunt aseasonate cu comentarii ale autorului, de regulă înduioșat în fața propriului său talent, cu mărturii de receptare complezentă preluate, majoritatea, din programele de sală, și chiar cu numeroase poze din spectacole. Ecourile favorabile se revarsă și pe coperte, autorul crezând că este suficient de relevantă pentru a fi reproducă până și o politețe benignă a lui Andrei Șerban: "Mi-a făcut plăcere să vă cunosc și m-ar bucura dacă mi-ați trimite la New York volumul de piese...". Materia primă a acestor construcții dramatice este formată din poncifurile pre- și

post-revoluționare. Croitori care iau bacșiș, întreprinzători spe-riati de controlul averilor, legături sentimentale derizorii, afaceri, corupție, demolări și sex. O dezinvoltură care ignoră îndoiala de sine face ca intrigile să se dezvolte pe linii previzibile, fără să înșele niciodată așteptările spectatorului și flutându-i simțul comun. Ne aflăm în zona teatrului de bulevard, a dramaturgiei lui Baranga, într-o variantă mai repezită, elaborată cu economie de talent. Unele ten-

tative
a p a r e n t
îndrăznețe,
ca de pildă
**Demolarea
Sfântului
D u h**,
păcătuiesc
prin-o stri-
dentă lipsă
de gust. Fo-
l o s i n d
a c e e a ș i
m a t e r i e
p r i m ă,
T e o d o r
Mazilu a
construit o
operă dra-
m a t i c ă

majoră, deoarece a sesizat procesul prin care derizoriul ajunge la conștiința de sine. Dinu Grigorescu restituie elemente luate din realitatea imediată într-o transfigurare minimă, mizând pe recognoscibil, nu pe revelatoriu. În alți termeni, diferența dintre cei doi dramaturgi stă în ceea ce economiștii n u m e s c "valoarea adăugată".

**Adrian
Mihalache**

